

LA TECNOLOGIA A L'AULA DEL SEGLE XXI

Un dels temes més recurrents d'aquets inici de curs ha estat la digitalització de les aules. Aquesta iniciativa sorgeix a partir que el President del Govern anuncia que tot l'alumnat de 5è de primària disposarà el curs vinent d'ordinadors personals. També per la signatura del President de la Generalitat d'un conveni amb Microsoft per tal de dotar alguns instituts d'aules digitalitzades.

Més enllà del debat a nivell, polític, empresarial i econòmic que estan generant aquestes mesures hem d'entrar en un debat pedagògic. Ens pot servir per pensar i col·lectivament anar dissenyant alguns elements de l'aula del segle XXI ? Sens dubte que si ho prenem des d'aquesta perspectiva caldrà temps, planificació i sobretot intencionalitat educativa més enllà dels efímers debats actuals.

L'ordinador és una eina habitual per a infants i joves en el seu entorn familiar i domèstic, en el seu futur laboral serà un estri imprescindible, aleshores té tot el sentit que s'incorpori a les aules. Malgrat això, no podem oblidar que avui hi ha un sector social desafavorit que no té accés a aquestes tecnologies en la seva vida quotidiana el que fa que sigui necessari que centres educatius i altres entitats socials els permetin l'accés a les tecnologies.

Dit això, hem de tenir en compte que la tecnologia no pot ser la finalitat per si mateixa sinó que és una eina, la seva raó de ser és que pugui ser un mitjà per aprendre més i millor. Per això, estarà condicionada a com s'utilitza i es treballa. L'ús de la tecnologia es pot abordar des de molts diferents plantejaments didàctics i pràctiques educatives.

Hi ha una sèrie de factors que pensem que s'han de tenir en compte, analitzar i treballar a fons per a què s'hi pugui reflexionar i anar avançant:

- Estem en moments d'introducció del nou currículum, la veritable sentit educatiu està en el desenvolupament de les competències. De totes elles, hem de veure com es generen dinàmiques a l'aula i es proposen seqüències d'activitats que permeten un treball que condueix a una estructura de coneixement en xarxa on la referència és la situació complexa i les matèries són els instruments per afrontar-la i construir coneixement. No podem reproduir l'estructura lineal i parcel·lada que implica l'únic fet de passar a format digital els continguts del llibre de text.
- Ens agrada parlar de materials educatius diversificats, el discurs actual s'està limitant a la digitalització del llibre de text. L'aula adquireix una dimensió molt més rica si s'utilitzen diferents recursos didàctics: llibres de consulta, material audiovisual, material multimèdia, materials a la xarxa, materials elaborats pel mateix professorat i altres materials educatius diversos. En funció d'allò que s'estigui treballant cal cercar els recursos més idonis. Vist des d'aquesta perspectiva l'activitat a l'aula no és limita a utilitzar l'ordinador a l'igual que abans creïem que no havia de ser el

llibre de text en exclusivitat, el que és cert és que obre unes perspectives didàctiques noves i interessants.

- Els materials amb format digital tenen moltes més possibilitats per a l'obertura i la flexibilitat. Per tant, aquestes haurien de ser característiques bàsiques permetent que es pugui adaptar a diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.
- És necessari pensar en una visió global del centre, per la qual cosa ens apareix la biblioteca escolar com a espai molt interessant que es constitueix en un centre de recursos educatius pel centre, des d'on es pensa i es fomenta el gust per la lectura i l'accés a la informació, de manera que es l'alumnat rep formació pràctica per accedir a fonts documentals amb diferents formats.
- Les premisses anteriors ens porten a considerar el rol del docent com a molt important per a la creació del clima i la generació de propostes educatives. La correcta formació tecnològica i didàctica, el treball en equip entre el professorat del nivell, cicle i escola han de permetre situar les tecnologies en el dia a dia de l'aula amb la qüestió de fons segurament més important, aconseguir que l'alumnat transformi les informacions en coneixement personal integrat a través del diàleg amb els altres, potenciant l'aprenentatge reflexiu i el sentit crític.

Segurament que aquest ha estat un tema d'inici de curs d'aquells que poc a poc es van diluint en l'àmbit de l'opinió pública i dels mitjans de comunicació però val la pena pensar-hi molt més enllà, en el sentit que marca models educatius. Per això, creiem que l'hauríem d'emmarcar en una de les puntes de llançament de la LEC, l'autonomia de centre, és important que l'administració promogui aquests processos de dotació de tecnologia i recursos digitals però que ho faci des de la perspectiva del Projecte Educatiu del Centre, d'acord a diferents maneres de fer i interessos de manera que puguin sorgir propostes específiques. Si pretenem canvis culturals requereixen temps i fermesa però sobretot han d'anar guanyant sentit en el dia a dia.